

TEKSTY PRZYJĘTE

P8_TA(2018)0499

Nowy europejski program na rzecz kultury

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie nowego europejskiego programu na rzecz kultury (2018/2091(INI))

Parlament Europejski,

- uwzględniając Szczyt Społeczny na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego zorganizowany dnia 17 listopada 2017 r. w Göteborgu, agendę przywódców w dziedzinie edukacji i kultury z listopada 2017 r. oraz konkluzje Rady Europejskiej z dnia 14 grudnia 2017 r. w sprawie wymiaru społecznego Unii, edukacji i kultury,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie uwalniania potencjału przedsiębiorstw z branży kultury i branży twórczej¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 września 2013 r. w sprawie promowania europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2016 r. w sprawie spójnej polityki UE dla sektora kultury i sektora kreatywnego³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie przemysłu kulturalnego w Europie⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 7 czerwca 2007 r. w sprawie społecznego statusu artystów⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 maja 2011 r. w sprawie kulturowego wymiaru działań zewnętrznych UE⁶,

¹ Dz.U. C 377 E z 7.12.2012, s. 142.

² Dz.U. C 93 z 9.3.2016, s. 95.

³ Dz.U. C 238 z 6.7.2018, s. 28.

⁴ Dz.U. C 247 E z 15.10.2009, s. 25.

⁵ Dz.U. C 125 E z 22.5.2008, s. 223.

⁶ Dz.U. C 377 E z 7.12.2012, s. 135.

- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 8 września 2015 r. w sprawie dążenia ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie¹,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie roli dialogu międzykulturowego, różnorodności kulturowej i edukacji w promowaniu podstawowych wartości UE²,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 12 kwietnia 2016 r. w sprawie zdobywania wiedzy o UE w szkole³,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 10 kwietnia 2008 r. w sprawie europejskiej agendy kultury w dobie globalizacji⁴,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 14 czerwca 2018 r. w sprawie barier strukturalnych i finansowych w dostępie do kultury⁵,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 marca 2017 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiającego program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylającego decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE⁶,
- uwzględniając Konwencję w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego przyjętą przez Organizację Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO) w dniu 20 października 2005 r.,
- uwzględniając Konwencję ramową Rady Europy w sprawie znaczenia dziedzictwa kulturowego dla społeczeństwa (konwencja z Faro) z dnia 27 października 2005 r.,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1295/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2014–2020) i uchylające decyzje nr 1718/2006/WE, nr 1855/2006/WE i nr 1041/2009/WE⁷,
- uwzględniając rezolucję Rady z dnia 16 listopada 2007 r. dotyczącą europejskiego planu działań na rzecz kultury⁸,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 23 grudnia 2014 r. w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2015–2018⁹,
- uwzględniając unijny plan prac w dziedzinie kultury na lata 2015–2018,
- uwzględniając konkluzje Rady z dnia 27 maja 2015 r. w sprawie oddziaływania sektora kultury i sektora kreatywnego, służącego stymulowaniu innowacji, stabilności

¹ Dz.U. C 316 z 22.9.2017, s. 88.

² Dz.U. C 11 z 12.1.2018, s. 16.

³ Dz.U. C 58 z 15.2.2018, s. 57.

⁴ Dz.U. C 247 E z 15.10.2009, s. 32.

⁵ Teksty przyjęte, P8_TA(2018)0262.

⁶ Dz.U. C 263 z 25.7.2018, s. 19.

⁷ Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 221.

⁸ Dz.U. C 287 z 29.11.2007, s. 1.

⁹ Dz.U. C 463 z 23.12.2014, s. 4.

gospodarczej i włączenia społecznego¹ ,

- uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa do Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2016 r. pt. „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych” (JOIN(2016)0029),
- uwzględniając sprawozdanie Komisji w sprawie wdrożenia Europejskiej agendy kultury (COM(2010)0390),
- uwzględniając zieloną księgę Komisji z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie uwalniania potencjału przedsiębiorstw z branży kultury i branży twórczej (COM(2010)0183),
- uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego w 2018 r. (COM(2016)0543),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 26 września 2012 r. pt. „Promowanie sektora kultury i sektora kreatywnego na rzecz wzrostu gospodarczego i wzrostu zatrudnienia w UE” (COM(2012)0537),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 18 grudnia 2012 r. w sprawie treści na jednolitym rynku cyfrowym (COM(2012)0789),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 22 lipca 2014 r. pt. „Ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie” (COM(2014)0477),
- uwzględniając raport grupy roboczej ekspertów z państw członkowskich z 2012 r. w sprawie dostępu do kultury,
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 grudnia 2010 r. pt. „Eliminowanie transgranicznych przeszkód podatkowych dla obywateli Unii” (COM(2010)0769),
- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 11 listopada 2011 r. w sprawie podwójnego opodatkowania w obrębie jednolitego rynku (COM(2011)0712),
- uwzględniając sprawozdanie grupy ekspertów Komisji z 2015 r. pt. „Sposoby przeciwdziałania transgranicznym przeszkodom podatkowym, które napotykają osoby fizyczne w UE”, który dotyczy rozwiązywania problemów podatkowych napotykanym przez osoby fizyczne prowadzące działalność transgraniczną w UE,
- uwzględniając raport grupy roboczej ekspertów z państw członkowskich UE z 2017 r. w sprawie dialogu międzykulturowego w ramach otwartej metody koordynacji (OMK) zatytułowany „How culture and the arts can promote intercultural dialogue in the context of the migratory and refugee crisis” [Promowanie dialogu międzykulturowego za pośrednictwem kultury i sztuki w kontekście kryzysu migracyjnego i uchodźczego],
- uwzględniając deklarację rzymską z dnia 25 marca 2017 r., w której przywódcy 27 państw członkowskich UE oraz instytucji UE wyrazili wolę osiągnięcia ambitnej Unii, „w której obywatele mają nowe możliwości rozwoju kulturalnego i społecznego oraz wzrostu gospodarczego” i „która chroni nasze dziedzictwo kulturowe i promuje

¹ Dz.U. C 172 z 27.5.2015, s. 13.

różnorodność kulturową”,

- uwzględniając deklarację z Davos z dnia 22 stycznia 2018 r. zatytułowaną „Ku wysokiej jakości Baukultur dla Europy”, w której europejscy ministrowie kultury podkreślili, że należy pilnie opracować nowe podejścia do ochrony wartości kulturowych europejskiego środowiska zbudowanego i rozwijania go oraz że potrzebne jest holistyczne, skoncentrowane na kulturze podejście do środowiska zbudowanego,
 - uwzględniając art. 52 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji (A8-0388/2018),
- A. mając na uwadze, że priorytety nowego programu i podejście sektorowe są mile widziane; mając na uwadze, że należy udzielić równego, dostosowanego do potrzeb wsparcia skoncentrowanego na konkretnych wyzwaniach wszystkim branżom sektora kultury i sektora kreatywnego, a różnorodność kulturowa i dialog międzykulturowy powinny nadal stanowić priorytety o charakterze przekrojowym; mając na uwadze, że kultura jest dobrem powszechnym i że nowy europejski program na rzecz kultury powinien mieć na celu zachowanie, rozszerzanie i rozpowszechnianie dynamicznej i zróżnicowanej sceny kulturalnej, gwarantującej dostęp wszystkim obywatelom i propagującą uczestnictwo;
- B. mając na uwadze, że nowy europejski program na rzecz kultury powinien zapewniać elastyczne ramy na rzecz zmiany ekosystemów kulturalnych i wspierania synergii między sektorami;
- C. mając na uwadze, że Europa wychodzi obecnie z poważnego kryzysu finansowego, w trakcie którego niestety często w pierwszej kolejności dokonywano cięć w krajowych i regionalnych budżetach na kulturę;
- D. mając na uwadze, że Europa stoi w obliczu coraz większych nierówności społecznych i bezrobocia ludzi młodych, nasilającego się populizmu i pogłębiającej się radykalizacji, a jej społeczeństwo jest coraz bardziej różnorodne; mając w związku z powyższym na uwadze, że kultura jest ważniejsza niż kiedykolwiek dotychczas w osiągnięciu spójności społecznej i dialogu międzykulturowego oraz gwarantowaniu obywatelom wolności i różnorodności form wyrazu, komunikacji i twórczości, a także w budowaniu mostów między ludźmi;
- E. mając na uwadze, że europejski sektor kultury i sektor kreatywny to najsilniejsze atuty UE; mając na uwadze, że sektory te stanowią 4,2 % unijnego PKB, zapewniają 8,4 mln miejsc pracy, co stanowi 3,7 % łącznego zatrudnienia w UE, i są odporne na wstrząsy gospodarcze nawet w czasach kryzysu; mając na uwadze, że sektory te pobudzają kreatywność, która wpływa na wszystkie obszary działalności, a jednocześnie zapewniają wyższy odsetek zatrudnienia osób młodych i kobiet niż w innych sektorach;
- F. mając na uwadze, że europejski sektor muzyczny charakteryzuje się wysoką dynamiką, zapewnia 1 mln miejsc pracy i obroty o wartości 25 mld EUR; mając jednak na uwadze, że pozostaje on poważnie niedofinansowany, zwłaszcza jeśli uwzględnić nowe modele dystrybucji online; mając na uwadze, że z łącznego budżetu programu „Kreatywna Europa” w wysokości 1,46 mld EUR do lipca 2018 r. na realizację przedsięwzięć muzycznych przeznaczono jedynie 51 mln EUR, głównie w dziedzinie muzyki

klasycznej; mając na uwadze, że taki stan rzeczy nie odzwierciedla różnorodności europejskiego sektora muzycznego i jego wpływu gospodarczego, społecznego i kulturalnego;

- G. mając na uwadze, że kultura ma istotne znaczenie dla spójności społecznej i integracji, zwłaszcza dzięki udziałowi mniejszości, grup defaworyzowanych, marginalizowanych społeczności, migrantów i uchodźców w życiu kulturalnym i społecznym; mając na uwadze, że szczególny apel o integrację migrantów w ramach programu „Kreatywna Europa” okazał się skuteczny, lecz poziom zainteresowania przekroczył możliwości programu, a finansowanie było niewystarczające;
- H. mając na uwadze, że artyści i osoby zawodowo związane z kulturą często pracują w niepewnych i niestabilnych warunkach, z niedostatecznym zabezpieczeniem społecznym lub bez takiego zabezpieczenia, a ich wynagrodzenie jest nieprzewidywalne;
- I. mając na uwadze, że świadomość kulturowa i ekspresja kulturalna zostały docenione na szczelnie UE w zmienionym zaleceniu w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie; mając na uwadze, że należy w pełni włączyć sztukę i nauki humanistyczne do systemów edukacji, by przyczynić się do kształtowania Europy kierującej się zasadami współpracy i kreatywności i zmobilizowanej do promowania zrównoważonego rozwoju, integracji i spójności społecznej;
- J. mając na uwadze, że sieci kulturalne stanowią skuteczne narzędzie służące kształtowaniu więzi międzyludzkich, długotrwałych, pokojowych relacji i dialogu ponad granicami krajowymi, a w związku z tym służące także wspieraniu międzynarodowych stosunków kulturalnych, które stanowią podstawę ogólnościatowych uregulowań i kształtowania europejskiej przestrzeni kulturalnej;

Uwagi ogólne

- 1. z zadowoleniem przyjmuje nową europejską agendę kultury i podkreśla, że stanowi ona wyjątkową okazję do przyjęcia kompleksowej i spójnej polityki na rzecz kultury na szczelnie europejskim, uznawanej przez obywateli Europy i poza granicami Unii Europejskiej; podkreśla jednak, że agenda ta może być skuteczna jedynie wtedy, gdy towarzyszyć jej będzie znaczący wzrost budżetu na program „Kreatywna Europa” oraz rozwój synergii i interakcji z innymi programami finansowanymi przez UE, aby stworzyć całościowe, przekrojowe podejście do kultury;
- 2. potwierdza, że kultura oraz sektor kultury i sektor kreatywny są siłą napędową w osiąganiu celów polityki spójności i włączenia społecznego na terytorium Unii i wzywa do ich uwzględnienia przy przydzielaniu środków z funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności;
- 3. uznaje, że Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego 2018 stanowi okazję do podnoszenia świadomości na temat wyjątkowej siły i różnorodności kultury i dziedzictwa kulturowego UE oraz ich nieodłącznej wartości i zasadniczej roli w naszych społeczeństwach i gospodarkach, tworzeniu poczucia przynależności, promowaniu aktywnego obywatelstwa oraz definiowaniu naszej tożsamości i podstawowych wartości: wolności, różnorodności, równości, solidarności i sprawiedliwości społecznej;

4. przyjmuje z zadowoleniem wyrażony przez Komisję zamiar przedstawienia planu działania na rzecz dziedzictwa kulturowego i podkreśla potrzebę skupienia uwagi zarówno na aspektach materialnych, jak i niematerialnych europejskiego dziedzictwa oraz jego związkach ze współczesnymi projektami artystycznymi i kreatywnymi oraz ekspresją artystyczną i twórczą; podkreśla ponadto potrzebę nawiązania stałego, zorganizowanego dialogu z zainteresowanymi stronami w celu gromadzenia wiedzy, budowania potencjału i koordynacji działań promocyjnych na rzecz dziedzictwa kulturowego w Europie, tak by utrwalić wieloletnią spuściznę Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego i pomóc w realizacji planu działania; podkreśla, że ten zorganizowany dialog powinien obejmować wszystkie dziedziny kultury, kreatywności i dziedzictwa; wzywa ponadto państwa członkowskie do przygotowania uzupełniających planów działania na szczeblu krajowym oraz uważa, że plan działania jest okazją do rozwiązania wszystkich kwestii poruszonych w dziesięciu europejskich inicjatywach wykraczających poza Europejski Rok Dziedzictwa Kulturowego 2018 i do przedstawienia zaleceń wydanych w ramach Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018;
5. wzywa Komisję do zadbania o to, aby potrzeba reakcji na nowe, nieprzewidziane okoliczności nie stanowiła przeszkody w realizacji uprzednio uzgodnionych celów w dziedzinie kultury; przypomina, że nowe inicjatywy powinny być finansowane z nowego budżetu zasilanego z nowych środków finansowych, a nie przez redystrybucję środków istniejących;
6. apeluje do Komisji o stworzenie jednego portalu UE poświęconego dziedzictwu kulturowemu, gromadzącego informacje ze wszystkich unijnych programów finansujących dziedzictwo kulturowe i podzielonego na trzy główne sekcje: możliwości finansowania dziedzictwa kulturowego, bazę danych z przykładami najlepszych praktyk i doskonałości w dziedzinie dziedzictwa kulturowego i odnośnych dziedzin oraz informacje i linki dotyczące rozwoju sytuacji politycznej, działań i wydarzeń dotyczących dziedzictwa kulturowego;
7. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby opracowały nowe podejście do systematycznego gromadzenia danych dla całego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz zapewniły, by wykorzystywano efektywne kody statystyczne i więcej wskaźników jakościowych, wypełniając lukę pomiędzy sektorem publicznym dysponującym coraz bardziej ograniczoną ilością danych a podmiotami technologii cyfrowych posiadającymi bogaty zakres informacji wykorzystywanych w celu zdobycia udziału w rynku i destabilizacji podmiotów tego sektora;
8. wzywa Komisję do wprowadzenia unijnych tabel wyników w celu pomiaru pluralizmu kulturowego i medialnego, do opracowania wskaźników i monitorowania swobody wyrazu artystycznego na szczeblu europejskim oraz różnorodności w tworzeniu, dystrybucji i dostarczaniu utworów;
9. przyjmuje z zadowoleniem podjęcie inicjatywy „Muzyka dla Europy” jako istotny pierwszy krok ku pobudzeniu kreatywności, różnorodności i innowacji w europejskim sektorze muzycznym, a także działania sektorowe w dziedzinie muzyki w ramach programu „Kreatywna Europa”; wzywa Komisję do skupienia uwagi na mobilności artystów i repertuarze w Europie i poza nią, na dystrybucji, finansowaniu małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), przejrzystości i odpowiedzialności platform cyfrowych wobec artystów, na różnorodności serwisów strumieniowej transmisji

danych oraz na mapowaniu sektora podczas opracowywania dalszych unijnych działań w zakresie muzyki;

10. przyjmuje z zadowoleniem stworzenie internetowego katalogu europejskich filmów i organizację pierwszego Tygodnia Filmu UE; zachęca Komisję i państwa członkowskie, aby we współpracy z artystami i branżą kreatywną podjęły działania na rzecz wzmocnienia widoczności kina europejskiego w Europie i na świecie, w szczególności poprzez zwiększenie dostępności filmów europejskich i wspieranie stworzenia europejskich platform zapewniających dostęp do licencjonowanych filmów pochodzących z UE, przy jednoczesnym zagwarantowaniu artystom i posiadaczom praw sprawiedliwego wynagrodzenia oraz przy poszanowaniu zasady terytorialności; podkreśla także pozytywne doświadczenia związane z Nagrodą Filmową LUX w zakresie promowania europejskich filmów i ułatwiania ich dystrybucji;
11. wzywa Komisję, by uznała znaczenie agendy miejskiej dla UE i zachęcała do współpracy między państwami członkowskimi a miastami i innymi zainteresowanymi stronami w celu pobudzenia wzrostu gospodarczego, zapewnienia odpowiednich warunków mieszkalnych i innowacyjności w europejskich miastach oraz identyfikowania wyzwań społecznych i skutecznego radzenia sobie z tymi wyzwaniami;
12. apeluje do Komisji, by wprowadziła specjalne działanie na rzecz mobilności dzieł artystycznych, na przykład w formie dotacji na tournée, co przedłużyłoby cykl życia wielu projektów finansowanych z programu „Kreatywna Europa”;

Wymiar kulturalny i artystyczny

13. uznaje rzeczywistą wartość swobody wyrazu kulturalnego, artystycznego i twórczego oraz jak najszerszego dostępu publicznego do kultury, który można zapewnić m.in. przez podjęcie specjalnych działań;
14. apeluje do Komisji o zapewnienie, by wspierano europejskie festiwale, ponieważ stanowią one istotny element w łączeniu obywateli w całej Europie i poza nią oraz zacieśniają więzi między nimi; podkreśla, że festiwale stanowią łączącą siłę wywierającą wpływ na społeczeństwo, obywatelstwo, gospodarkę, dziedzictwo kulturowe i rozwój zewnętrzny;
15. wzywa Komisję do rozważenia przyznawania tytułu europejskiej osobowości kulturalnej roku, przy czym wydarzenie to wiązałoby się z szeregiem działań i projektów w całej Europie, które wyrażałyby uznanie dla życia i pracy tej osoby oraz podkreślałyby jej wpływ na promowanie europejskich wartości i tożsamości europejskiej;
16. wzywa do promowania profesjonalizmu artystów, autorów oraz osób zawodowo zajmujących się kulturą, twórczością i sztuką audiowizualną jako istotnego elementu wspierającego rozwój europejskiego wymiaru kultury, dialog międzykulturowy, innowacje kulturalne i artystyczne, spójność terytorialną i włączenie społeczne;
17. wzywa Komisję do uznania kultury za „miękką siłę”, która pozwala obywatelom na odpowiedzialne przywództwo w społeczeństwie cechujące się prawością, entuzjazmem i empatią i która wzmacnia takie postawy;
18. apeluje do Komisji o dążenie do tego, aby Europa stała się miejscem dla

odpowiedzialnych obywateli, którzy budują relacje poza obrębem własnych kultur, są gotowi na wyzwania intelektualne, zachęcają do innowacji, rozwijają się i angażują innych obywateli;

19. apeluje do Komisji o zachęcanie do różnorodności kulturowej, integracji migrantów i jakości obywatelstwa;
20. apeluje do Komisji, by zachęcała do współpracy między osobami zawodowo związanymi z kulturą, edukatorami, zaangażowanymi obywatelami i przedsiębiorcami, by pobudzać odnowione publiczne zainteresowanie kulturą;
21. wzywa Komisję do zadbania o to, by sieci kulturalne wspierano jako elementy zbiorowej wiedzy, doświadczenia zbiorowego i pamięci zbiorowej, zapewniające nieformalną wymianę informacji, pobudzające debatę i rozwój kultury, by dodatkowo zwiększyć mobilność i możliwości współpracy oraz przyczynić się do integracji europejskiej przestrzeni kulturalnej;

Wymiar społeczny

22. przyjmuje z zadowoleniem wyrażony przez Komisję zamiar wprowadzenia ukierunkowanych działań w zakresie mobilności do programu „Kreatywna Europa”, lecz podkreśla, że wymaga to odpowiedniego finansowania i uproszczenia procedur administracyjnych, tak aby uniknąć przeszkód, takich jak te związane z wizami, w szczególności w odniesieniu do krajów trzecich; uważa, że należy podjąć szczególne działania, by zmierzyć się z trudnościami i przeszkodami wynikającymi z nadmiernego lub podwójnego opodatkowania artystów;
23. wzywa Komisję do uruchomienia jednolitego portalu zawierającego informacje na temat wszystkich dostępnych programów rezydencyjnych oraz możliwości w zakresie mobilności;
24. zachęca państwa członkowskie do rozważenia usunięcia art. 17 modelowej konwencji OECD w sprawie podatków z dwustronnych umów podatkowych między państwami członkowskimi UE; apeluje do Komisji o ustanowienie, jako rozwiązania przejściowego, sektorowego kodeksu postępowania w sprawie podatku u źródła, w którym opisane będą możliwości obniżenia kosztów i uproszczenia procedur i przedstawione zostaną najlepsze praktyki i dostępne wyjątki;
25. apeluje o zagwarantowanie prawa pracowników sektora kreatywnego i artystycznego do uczciwego wynagrodzenia oraz sprawiedliwych warunków umownych i warunków pracy; zwraca uwagę na nietypową, niepewną formę zatrudnienia pracowników sektora kultury w Europie, bazującą na pojedynczych projektach; wzywa zatem państwa członkowskie do przyjęcia kompleksowych środków w celu ograniczenia szarej strefy w drodze harmonizacji i poprawy warunków umownych, jakim podlegają artyści i twórcy w UE i w skali europejskiej, w odniesieniu do reprezentacji zbiorowej, zabezpieczenia społecznego oraz bezpośredniego i pośredniego opodatkowania; apeluje o to, by systemy zabezpieczenia w całej Unii w pełni uwzględniały specyfikę niestandardowych form zatrudnienia;
26. podkreśla, że dziedzictwo kulturowe i przestrzenie kulturalne odgrywają zasadniczą rolę w regeneracji miast i zapewnianiu spójności między mieszkańcami; zachęca zatem

Komisję i Wspólne Centrum Badawcze (JRC), których praca przywraca znaczenie przeszłości miast i nadaje jej kierunek, do dalszego rozwoju „Monitora miast kultury i kreatywności” oraz wzywa miasta i gminy do lepszego wykorzystywania tego narzędzia;

27. uznaje wartość dodaną działalności kulturalnej opartej na sąsiedztwie, która zapewnia korzyści społeczne, gospodarcze i zdrowotne społecznościom lokalnym, szczególnie na obszarach o niższych dochodach i obszarach zmarginalizowanych, takich jak tereny wiejskie i peryferyjne; apeluje zatem do państw członkowskich, miast i gmin, by wspierały tę działalność konkretnymi środkami, takimi jak dostosowane przepisy dotyczące podziału na strefy, finansowanie inicjatyw i ponowne wykorzystanie opuszczonych obiektów;
28. podkreśla, że kultura ma potwierdzony wpływ na promowanie spójności społecznej, poprawę zadowolenia z życia i dobrostanu, w związku z czym odgrywa zasadniczą rolę w łagodzeniu presji, jaką odczuwa Europa przyjmująca ludność coraz bardziej różnorodną pod względem kulturowym; podkreśla rolę, jaką kultura i dialog międzykulturowy mogą odegrać we wzmacnianiu pozycji migrantów i ułatwianiu ich integracji;
29. wyraża ubolewanie, że – jak wynika z badań Eurobarometru z 2017 r. – 36 % Europejczyków nie uczestniczyło w żadnej formie aktywności kulturalnej w ubiegłym roku; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do wzmocnienia powiązań między kulturą, sztuką, twórczością, edukacją, innowacyjnością i artystycznymi pracami badawczymi; ponadto wzywa je do inwestowania w zaangażowanie odbiorców, zaangażowanie społeczności i potencjał kulturowy, a także do wdrożenia niezbędnych środków w celu zagwarantowania dostępu do życia kulturalnego i uczestnictwa w nim, zwłaszcza grupom znajdującym się w najbardziej niekorzystnej sytuacji;
30. zachęca do ściślejszych synergii między sektorem kultury i edukacji, na przykład w drodze motywowania do zajęć pozalekcyjnych lub angażowania artystów w szkołach; przypomina w związku z powyższym, że należy zapewnić wystarczające publiczne wsparcie finansowe artystom, menadżerom, nauczycielom, instruktorom, pracownikom socjalnym i innym specjalistom zaangażowanym w tych dziedzinach;
31. podkreśla znaczenie skutecznych środków na rzecz promowania rozwoju intelektualnego i kulturalnego dzieci; apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby w ramach ich zakresów kompetencji zapewniły odpowiednie finansowanie na wsparcie projektów twórczości kulturalnej skierowanych do dzieci;
32. podkreśla wartość dodaną sztuki, muzyki i nauk humanistycznych w szkolnych programach nauczania, ponieważ przedmioty te przyczyniają się do większej kreatywności, zachęcają do zainteresowania się kulturą i sprzyjają krytycznemu myśleniu; podkreśla, że umiejętności kulturalne i twórcze są coraz bardziej potrzebne w przestrzeni cyfrowej, i w związku z powyższym wzywa Komisję i państwa członkowskie do zlikwidowania ścisłego rozgraniczenia między dyscyplinami i przejścia w ramach kształcenia formalnego i pozaformalnego z modelu STEM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria i matematyka) na model STEAM (nauki przyrodnicze, technologia, inżynieria, sztuka i matematyka) oraz do przyjęcia podejścia przewidującego uczenie się przez całe życie dla osób pracujących w sektorze kultury, branży twórczej i branży audiowizualnej; przyznaje, że muzyka i sztuka mają duże

znaczenie w programach nauczania; zwraca się do Komisji i państw członkowskich o rozważenie opracowania podręcznika na temat historii kultury europejskiej;

33. podkreśla, że należy zapewnić bezpieczne i odpowiednie warunki nauki uczniom i pracownikom dydaktycznym, by kultura mogła osiągać pełny rozkwit; apeluje zatem do państw członkowskich, by solidnie inwestowały w utrzymanie dobrego stanu placówek publicznych, szczególnie szkół, w celu poprawy bezpieczeństwa sejsmicznego i usunięcia barier architektonicznych;
34. odnotowuje, że tempo rozwoju technologii nakazuje, by przyjąć podejście przewidujące uczenie się przez całe życie, które byłoby dostępne dla twórców kultury, i zacieśnić synergie między kulturą a edukacją w formacie formalnym i pozaformalnym;
35. uznaje potencjał ośrodków twórczych jako wspólnej przestrzeni dla specjalistów z sektora kultury i sektora kreatywnego; podkreśla jednak, że sektory te potrzebują przede wszystkim budowania zdolności w zakresie umiejętności cyfrowych i zarządczych, a nie tylko skupienia się na innowacjach cyfrowych;
36. zwraca uwagę, że demokratyczne zasady i europejskie wartości, takie jak wolność wypowiedzi, poszanowanie praw człowieka i praworządności, demokracja i solidarność, są coraz częściej kwestionowane ze względu na pogłębiającą się polaryzację zarówno w Europie, jak i na świecie; wzywa zatem Komisję i państwa członkowskie do opracowania strategicznego podejścia w celu ochrony praw kulturalnych, swobody wyrazu artystycznego i pluralizmu mediów, jak również prawa do wolnego uczestnictwa w życiu kulturalnym, w tym w drodze poparcia dla opracowywania wskaźników i monitorowania systemów na szczeblu europejskim;
37. podziela opinię, że uczestnictwo w życiu kulturalnym i codzienna kreatywność przyczyniają się w znacznym stopniu do wspierania dialogu międzykulturowego i budowania zdrowych społeczeństw; podkreśla jednak, że należy zagwarantować w instrumentach finansowania UE wystarczające środki pozwalające uwzględnić swoistą, unikalną wartość twórczości artystycznej;
38. przypomina o konieczności wspierania dostępu kobiet do wszystkich zawodów artystycznych, kulturalnych i twórczych oraz zachęca państwa członkowskie do usuwania barier w dostępie kobiet do stanowisk kierowniczych w instytucjach i fundacjach kulturalnych, akademiach i uniwersytetach;

Wymiar gospodarczy

39. podkreśla, że Komisja i państwa członkowskie powinny przyczyniać się do rozwoju organizacji kulturalnych przez zapewnienie stabilnego, pewnego i zrównoważonego wsparcia finansowego; podkreśla, że pomimo unijnej wartości dodanej inwestycji kulturalnych program „Kreatywna Europa” stanowi zaledwie 0,15 % całkowitego budżetu UE, z czego jedynie 31 % jest przeznaczane na kulturę; zwraca uwagę, że obszary działania programu „Kreatywna Europa” zostaną rozszerzone; przyjmuje do wiadomości nowy wniosek w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF) i wyraża zadowolenie z proponowanego zwiększenia środków finansowych, co stanowi pierwszy krok w dobrym kierunku, lecz wzywa do podwojenia środków finansowych przeznaczonych na realizację nowego programu „Kreatywna Europa” i ułatwienia dostępu do programu mniejszym organizacjom;

40. podkreśla, że popularność programu „Kreatywna Europa” w połączeniu z jego niedofinansowaniem i złożonością procedur administracyjnych sprawiły, że wskaźnik powodzenia tego programu wyniósł zaledwie 16,2 %, a także wystąpiły znaczne nierówności regionalne i geograficzne w przydzielaniu wsparcia na projekty; wskazuje, że w połączeniu ze złożonością procedur administracyjnych stanowi to czynnik zniechęcający, który wywołuje frustrację wobec programu i działań Unii Europejskiej na rzecz świata kultury i zniechęca wiele podmiotów sektora kultury i sektora kreatywnego do składania wniosków; w związku z tym wzywa do ponownego przemyślenia procesu wyboru w oparciu o uwzględnienie niedociągnięć stwierdzonych w sprawozdaniu z oceny śródkresowej;
41. podkreśla znaczenie ułatwiania i usprawniania dostępu do programu „Kreatywna Europa” mniejszym organizatorom działalności kulturalnej oraz MŚP; podkreśla w związku z powyższym, że należy wprowadzić specjalny komponent przeznaczony dla małych organizatorów działalności kulturalnej oraz małych przedsiębiorstw, szczególnie tych z obszarów dotkniętych klęskami żywiołowymi;
42. ubolewa, że we wniosku Komisji dotyczącym WRF nie wymieniono kultury i sztuki w większości obszarów polityki, do których wnoszą one wkład, i wzywa zatem Komisję, aby we współpracy z sektorem kultury i sektorem kreatywnym opracowała całościowe, skoordynowane strategie na rzecz uwzględnienia kultury i sztuki w innych obszarach polityki, ze szczególnym naciskiem na dostępność finansowania dla mniejszych organizacji;
43. podkreśla przekrojowy wpływ kultury oraz wzywa Komisję i państwa członkowskie do składania sprawozdań dotyczących środków finansowych przeznaczanych na kulturę we wszystkich programach finansowania, jak również do zapewnienia, aby finansowanie wynosiło co najmniej 1 % kolejnych WRF; zachęca regiony UE do wskazania kultury, dziedzictwa kulturowego oraz sektora kultury i sektora kreatywnego jako priorytetów w ramach funduszy strukturalnych oraz do nakłaniania państw członkowskich do tego, by włączyły wymiar kulturowy do celów strategicznych swoich programów operacyjnych;
44. wzywa Komisję do opracowania pojedynczego portalu wyszczególniającego wszystkie istniejące instrumenty finansowania UE w sposób przyjazny dla użytkownika, kompleksowy i efektywny oraz z jasnymi wytycznymi stosowania i wsparciem;
45. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zagwarantowania, by w ramach unijnych instrumentów finansowania przydzielane były wystarczające zasoby na podstawie rzeczywistej wartości projektów artystycznych i twórczych;
46. apeluje do Komisji, by zwróciła szczególną uwagę na dziedziny kultury zagrożone z powodu braku finansowania lub uwagi, czego przykładem może być poezja;
47. wzywa Komisję i państwa członkowskie, by przyjęły dostosowane podejście do każdego sektora; podkreśla, że – uznając ekosystem kulturalny za całość – kluczowe znaczenie mają dotacje, prawidłowo określające wartość aktywów niematerialnych i wspierające innowacyjną działalność artystyczną i kulturalną; przypomina, że o ile instrumenty finansowe takie jak gwarancje, kredyty lub kapitał własny, są odpowiednie dla projektów przynoszących zyski, o tyle dotacje powinny pozostać głównym źródłem finansowania, zwłaszcza dla mniejszych podmiotów;

48. wzywa Komisję do sporządzenia sprawozdania na temat wdrożenia instrumentu finansowego w postaci systemu poręczeń dla sektora kultury i sektora kreatywnego; ubolewa wobec ograniczonego zasięgu geograficznego instrumentu i sugeruje, że w przypadku bardzo małych podmiotów należy zapewnić mikrofinansowanie, ponieważ sektor kultury i sektor kreatywny w znacznej mierze składają się z MŚP, z których 95 % to mikroprzedsiębiorstwa; podkreśla potrzebę zapewnienia lepszego określania wartości praw autorskich i aktywów niematerialnych przez banki;
49. zachęca do dalszego rozwoju inicjatywy Europejskiej Stolicy Kultury i zrównoważonej turystyki kulturalnej, we współpracy z branżami kultury, społecznościami i obywatelami, a także z UNESCO, w zakresie wyznaczania obiektów dziedzictwa kulturowego, oraz z Radą Europy, przez opracowanie szlaków kulturowych; wzywa do promowania regionów UE jako Modelowych Ośrodków Turystycznych Europy (EDEN);

Digital4Culture

50. zauważa, że rewolucja cyfrowa spowodowała radykalną zmianę sposobu tworzenia i dystrybucji sztuki i kultury oraz korzystania z nich, ponieważ zapewniła nowe możliwości, lecz jednocześnie stworzyła wielkie wyzwania dla i tak już silnie obciążonych warunków pracy artystów i twórców, zagrażając ich przetrwaniu z gospodarczego punktu widzenia; apeluje zatem do Komisji i państw członkowskich, by promowały uczciwe wynagrodzenie, godziwe warunki pracy i modernizację systemu opieki społecznej dla sektora kultury i sektora kreatywnego, a także uznanie statusu artystów;
51. uznaje pozytywny wkład technologii cyfrowych w ułatwianie i rozszerzanie możliwości zachowania treści i usług kulturalnych, artystycznych, twórczych i audiowizualnych oraz dostępu do nich, na przykład przez rzeczywistość rozszerzoną i wirtualną oraz interfejs człowiek–maszyna, ale także przez produkcję edukacyjnych i narracyjnych gier wideo oraz utworzenie chmury dziedzictwa kulturowego; w związku z powyższym wzywa Komisję i państwa członkowskie do wspierania synergii w tej dziedzinie, w szczególności w ramach programów „Cyfrowa Europa” i „Horyzont Europa”;
52. uważa, że ochrona praw autorskich stanowi podstawę dochodów sektora kultury i sektora kreatywnego, i przyjmuje z zadowoleniem nowy wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie praw autorskich oraz uwzględnione w nim środki na rzecz ochrony wydawców publikacji prasowych, wyeliminowania luki wartości między sektorem kreatywnym a platformami cyfrowymi oraz zwiększenia przejrzystości i równowagi w stosunkach umownych, jakim podlegają autorzy i wykonawcy, a także ochrony przed przywłaszczaniem własności intelektualnej; podkreśla, że ma to kluczowe znaczenie dla stworzenia uczciwego rynku cyfrowego zapewniającego sprawiedliwe wynagrodzenie twórcom;
53. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zadbania o to, aby platformy cyfrowe odgrywające czynną rolę w dystrybucji, promocji i wycenie treści chronionych prawem autorskim miały wyraźny obowiązek uzyskiwania licencji od posiadaczy praw oraz sprawiedliwego wynagradzania artystów, autorów, wydawców publikacji prasowych, producentów, dziennikarzy i twórców za wykorzystanie ich utworów w formacie cyfrowym;

54. podkreśla potrzebę zachowania związku między Europejską agendą kultury a Europejską agendą cyfrową w celu zwiększenia istniejących synergii;
55. przypomina, że należy promować, zwłaszcza wśród osób niepełnoletnich, ochronę danych, umiejętności cyfrowe i umiejętność korzystania z mediów, ponieważ stanowią one najskuteczniejsze sposoby przeciwdziałania m.in. manipulacjom online i mikrotargetowaniu;
56. podkreśla, że należy zapewnić pracownikom sektora kultury odpowiednie umiejętności i kompetencje cyfrowe, by wspierać promowanie i czerpanie korzyści z dziedzictwa kulturowego;

Wymiar zewnętrzny

57. ubolewa, że ochrona i promowanie kultury nie zostały uwzględnione jako jeden z celów Agendy na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030; podkreśla, że kultura jest siłą napędową zrównoważonego rozwoju i dialogu międzykulturowego, a także zwraca uwagę na możliwe do wykorzystania synergie w związku z wymiarem sąsiedzkim i międzynarodowym programu „Kreatywna Europa”;
58. wzywa Komisję do regularnego przedstawiania Parlamentowi sprawozdań dotyczących wdrażania strategii w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych oraz do zwiększenia zasobów przydzielanych delegaturom Unii Europejskiej na inicjatywy i projekty promujące kulturę, również we współpracy z Europejskim Stowarzyszeniem Narodowych Instytutów Kultury (EUNIC);
59. popiera inicjatywę Rady dotyczącą opracowania kompleksowego podejścia do międzynarodowych stosunków kulturalnych i wzywa do stworzenia kulturalnych punktów kontaktowych we wszystkich delegaturach Unii, odpowiedniego szkolenia urzędników i zaangażowania podmiotów lokalnych i oddolnych, społeczeństwa obywatelskiego oraz międzynarodowych sieci kulturalnych, w tym w ramach działań przygotowawczych w zakresie Europejskich Domów Kultury; ponawia swój apel do Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych o sporządzanie co dwa lata sprawozdania dotyczącego stanu wdrażania strategii dotyczącej międzynarodowych stosunków kulturalnych;

◦

◦ ◦
60. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów państw członkowskich.